

**Розширений план лекцій
з дисципліни «Регіональні студії»**

лекційних годин – 30

Викладач – д.е.н., проф. Забарна Е.М.

**СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ЗАГАЛЬНА УЯВА ПРО РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ**

Лекція 1. Регіональні студії як наукова дисципліна

1. Предмет і об'єкт вивчення регіональних студій.
2. Суть понять «регіон» і «регіональний розвиток».

Лекція 2. Регіон як суспільно-політична система й об'єкт господарювання та управління

1. Регіон як соціально-економічна система.
2. Проблемні регіони та їх класифікація.
3. Регіоналізація як одна із тенденцій суспільного розвитку.

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ЗДІЙСНЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

Лекція 3. Теорії розміщення виробництва і регіонального розвитку

1. Класичні теорії розміщення виробництва.
2. Сучасні концепції в теорії розміщення людської діяльності.
3. Найновіші теорії регіонального розвитку.

Лекція 4. Закономірності, принципи і фактори регіонального розвитку

1. Основні закономірності регіонального розвитку.
2. Основні принципи розміщення продуктивних сил і регіонального розвитку.
3. Природне середовище як фактор регіоналізм

Лекція 5. Стадійно-еволюційний підхід до регіонального розвитку

1. Економічні аспекти регіоналістики і регіонознавства.
2. Стадії соціально-економічного розвитку.
3. Динаміка регіонального розвитку:

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3
ЗАВДАННЯ І МЕТОДИ РЕГІОНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ І ДІАГНОСТИКИ**

Лекція 6. Завдання регіонального аналізу і діагностики

1. Напрями аналізу особливостей регіонального розвитку.
2. Завдання регіональної діагностики.
3. Політична і екологічна діагностика.

Лекція 7. Методи регіонального аналізу і діагностики

1. Методи, що використовуються в регіональних дослідженнях.
2. Методи соціологічних і політичних досліджень.
3. Методи прогнозування розвитку регіону.

**СЕМЕСТРОВИЙ МОДУЛЬ 2
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ І РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА**

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІСНУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ СТУДІЙ**

Лекція 8. Цілі, критерії і методи управління регіональним розвитком

1. Регіональний розвиток як предмет державно регулювання.

2. Основні цілі регіонального розвитку.
3. Диспропорції регіонального розвитку.

Лекція 9. Формування і розвиток регіонального менеджменту

1. Особливості формування регіонального менеджменту в сучасних умовах.
2. Розподіл функцій, ресурсів і відповідальності на державному, регіональному і місцевому рівнях.
3. Сучасні підходи до розробки регіональних програм.

Лекція 10. Моделювання регіонального розвитку

1. Загальні питання моделювання регіонального розвитку.
2. Модель міжгалузевих матеріальних зв'язків.
3. Міжгалузеві моделі регіону з відкритими зовнішніми зв'язками.
4. Оптимізаційні міжрегіональні моделі.

Лекція 11. Теоретичні основи регіональних студій

1. Зміст, цілі, завдання, принципи та функції регіональних студій.
2. Методи формування та засоби реалізації регіональних студій.
3. Системні підходи до активізації розвитку регіонів.
4. Оцінка ефективності регіональних студій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5

ПІДХОДИ ДО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ У РІЗНИХ СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМАХ

Лекція 12. Регіональна політика в розвинутих країнах світу

1. Історія зародження регіональної політики в розвинутих країнах.
2. Федералізм і регіональна політика США.
3. Нерівномірність регіонального розвитку Європейського Союзу.
4. Цілі і принципи наднаціональної регіональної політики ЄС.
5. Регіональна політика найбільш розвинутих країн ЄС.

Лекція 13. Регіональна політика в постсоціалістичних країнах

1. Цілі і завдання регіональної політики в постсоціалістичних країнах.
2. Структура регіональної політики постсоціалістичних країн.
3. Особливості, специфіка, основні принципи і напрями регіональної політики країн СНД, Центрально-Східної Європи, Китаю.
4. Концептуальні підходи до розвитку регіонів та стратегія вирішення регіональних проблем в окремих постсоціалістичних країнах.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6

РЕГІОНАЛЬНІ СТУДІЇ В УКРАЇНІ

Лекція 14. Заснування і розвиток регіональних студій в Україні

1. Історія розвитку регіональних студій в Україні.
2. Суспільно-географічна і економічна концепції регіонального розвитку України.
3. Вплив традицій на формування політики регіонального розвитку в Україні.
4. Національні, етнічні, ментальні, релігійні відзнаки регіонів України.

Лекція 15. Реалізація програм регіонального розвитку в Україні

1. Економічна, соціальна, національна, демографічна регіональна політика в Україні.
2. Регіональні програми. Цілі і завдання розробки регіональних програм.
3. Інвестиційна політика в регіональному розвитку.
4. Паспорт регіону в Україні.